

Шапран Є.М., д.т.н., професор НТУ «ХПІ»
Шапран О.Є., к.е.н., доцент, Харків, НТУ «ХПІ»
Кочіна К.О., магістрант, Харків, НТУ «ХПІ»

АНАЛІЗ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ЗВ'ЯЗКІВ УКРАЇНИ

У сучасних умовах зовнішньоекономічні зв'язки стають усе більш питомою складовою економічної стратегії України. Зростає зацікавлення в економічному, виробничому та науково-технічному співробітництві з партнерами із зарубіжних країн.

Зараз Україна налагодила прямі зовнішньоекономічні відносини з багатьма країнами світу. Так, нашу державу визнали понад 160 країн світу, 132 з них встановили з Україною дипломатичні відносини. У країни далекого зарубіжжя ми поставляємо машини, трактори, залізну руду, устаткування для гірничо-шахтових, будівельних, електротехнічних підприємств та багато іншої продукції [1].

Україна бере участь в економічному співробітництві з промислово розвиненими країнами світу. Понад 20 країн (Австрія, Голландія, Італія, Норвегія, Франція, Фінляндія, ФРН, Швейцарія, Швеція, США, Канада, Великобританія, Японія та ін.) отримують з України промислову продукцію і промислову сировину: залізну і марганцеву руди, кокс, чавун, прокат чорних металів, графіт, скло, металургійне та гірничо-шахтове устаткування [1].

Основними видами українського товарного імпорту традиційно є паливно-енергетичні ресурси, продукти нафтопереробки, сировина та продукція хімічної та нафтопереробної промисловості, вироби чорної та кольорової металургії, машинобудування, електроніка.

За даними Державного комітету статистики України протягом 2018 року Європейський Союз залишався ключовим торговельним партнером України з питомою вагою торгівлі товарами та послугами, який склав 41,1% від загального обсягу торгівлі України [2].

Протягом цього періоду загальний обсяг торгівлі товарами та послугами між Україною та ЄС склав 49317,1 млн. дол. США. У 2018 р. обсяги українського експорту до країн ЄС (28 країн) становили 23032 млн. дол. США,

що на 14,3% перевищило показник попереднього року. Імпорт з країн ЄС (28 країн) у 2018 р. дорівнював 26285,1 млн. дол. США, що на 12,7% перевищило показник за відповідний період попереднього року. У двосторонній торгівлі зберігалось негативне сальдо у розмірі 3253,1 млн. дол. США (табл. 1) [2].

Таблиця 1 – Торговля товарами та послугами України та ЄС у 2018 р.

Показники	2017 р. (млн. дол. США)	2018 р. (млн. дол. США)	Зміни, 2018/2017	
			млн. дол. США	%
ЗТО з ЄС	43487,8	49317,1	5829,3	113,4
Експорт до ЄС	20157,6	23032,0	2874,4	114,3
Імпорт з ЄС	23330,2	26285,1	2 954,9	112,7
Сальдо	-3172,6	-3253,1	-80,5	102,5

Найбільшими торговельними партнерами України серед країн ЄС у 2018р. були: Німеччина (18,1%), Польща (14,7%), Італія (9,8%), Угорщина (6,1%), Нідерланди (5,5%), Велика Британія (5,1%), Франція (4,6%) [2].

Головними імпортерами української продукції протягом звітного періоду були: Польща (14,9%), Італія (11,9%), Німеччина (11,3%), Нідерланди (7,8%), Угорщина (7,4%), Іспанія (6,2%), Велика Британія (4,9%) [2].

У експорті з ЄС до України переважали такі країни як Німеччина (24,2%), Польща (14,5%), Італія (7,9%), Франція (6,1%), Велика Британія (5,3%), Угорщина (5,0%), Чехія (4,1%), Нідерланди (3,5%) [2].

Таким чином, зовнішньоекономічні зв'язки України відіграють важливу роль в господарській системі та національній економіці країни, темпах і пропорціях її розвитку.

Список джерел інформації:

1. Зовнішня торгівля України: XXI століття: монографія / А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник, Н. О. Іксарова, В. М. Костюченко, Л. П. Кудирко; ред.: А. А. Мазаракі; Київ. Нац. Торг.-екон. ун-т. – Київ :Київ. Нац торг.-екон. ун-т, 2016 – 599 с. – Бібліогр.: с. 537-577 - укр.

2. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]: [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.